

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาระบบปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช
ในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอนการวิจัยแบ่งออกเป็น
5 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน การสังเคราะห์รูปแบบ
การพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน ขั้นตอนแบบรูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการตรวจสอบ
รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน การปรับปรุงระบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน ดังนั้น
การนำเสนอผลการวิจัยในบทนี้จึงจำแนกการนำเสนอเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน
- ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน
- ตอนที่ 3 ผลการออกแบบรูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน
- ตอนที่ 4 ผลการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน
- ตอนที่ 5 ผลการปรับปรุงระบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน

1. การวิจัยเอกสารเพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จากการรวบรวมบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ปรากฏในตำรา กฎหมาย งานวิจัย
และเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ดังที่นำเสนอไว้ในบทที่ 2 สามารถแสดงผลการวิเคราะห์บทบาท
หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยยึดกรอบภารกิจของสถานศึกษาซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบข่ายภารกิจ	รายการบทบาทหน้าที่
ด้านบริหารทั่วไป	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่ผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2. การพัฒนาและกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา 3. กำหนดแผนยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทและแผนพัฒนาสถานศึกษา 4. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 5. การกำกับ ติดตามความก้าวหน้าการจัดการศึกษาตามแผนของสถานศึกษา 6. การประเมินผลการปฏิบัติงานตามสถานศึกษา 7. รับทราบและเห็นชอบรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีสถานศึกษา 8. รายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาแก่ผู้ปกครองและประชาชน 9. พัฒนาและบำรุงรักษาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย รื่นรมย์ น่าอยู่ และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน 10. ประสานงานกับชุมชน บุคคล หรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนได้เข้ามา มีบทบาทสนับสนุนการจัดการศึกษา 11. สนับสนุนให้สถานศึกษามีบทบาทในการบริหารด้านวิชาการหรือให้บริการด้านสถานที่แก่นักเรียน ชุมชน หรือองค์กรต่างๆ และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการหรือหน่วยงานภายใน 12. เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 13. แสวงหาความร่วมมือและตอบสนองต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง และชุมชนในรูปแบบต่างๆ 14. การดำเนินการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 15. ส่งเสริมกิจกรรมการบริหารแก่นักเรียนทางด้านสังคม สันทนาการ สุขภาพ อนามัย โภชนาการ กิจกรรมสหกรณ์ และอื่นๆ ร่วมกับชุมชน 16. แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรืออนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขอบข่ายภารกิจ	รายการบทบาทหน้าที่
ด้านวิชาการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมสนับสนุน และให้ความเห็นชอบในการกำหนดสาระของหลักสูตรแม่บท หลักสูตรรายวิชา หลักสูตรวิชาชีพ และหลักสูตรพิเศษที่ต้องการ ส่งเสริมหรือมีความจำเป็นและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น 2. ให้ความเห็นชอบในหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น 3. กำกับ ดูแลให้สถานศึกษาปฏิบัติตามหรือดำเนินการตามหลักสูตรแห่งชาติ 4. ประเมินผลหลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตรรวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น 5. การคัดเลือกโครงการนอกหลักสูตรและการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายการมีส่วนร่วมของนักเรียน 6. ให้ความเห็นชอบการจัดชั้น และกลุ่มนักเรียน รวมทั้งกำหนดนักเรียนเข้าชั้น 7. ร่วมกำหนดการจัดตารางเวลาเรียนและตารางสอน 8. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียนและเป้าหมายผู้เรียนที่บรรลุเกณฑ์มาตรฐาน 9. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 10. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 11. ส่งเสริมให้เด็กในเขตบริการ รวมทั้งเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 12. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการเรียนรู้และสัมฤทธิ์ผลของเด็ก 13. มีส่วนร่วมในการวางแผนและแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขอบข่ายภารกิจ	รายการบทบาทหน้าที่
	<ol style="list-style-type: none"> 14. ร่วมวางแผนและจัดระบบกิจกรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 15. พัฒนาและปรับกลยุทธ์แบบต่างๆ เพื่อสนองความต้องการเรียนรู้ของเด็ก และจัดปัญหาอุปสรรคที่บัง 16. ส่งเสริม สนับสนุน หรือร่วมผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน 17. ร่วมเป็นผู้สอนหรือผู้ช่วยสอน 18. ให้คำปรึกษาหรือเสนอแนะวิทยาการและเทคนิคการสอนใหม่ๆ 9. ส่งเสริมให้มีการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมของท้องถิ่น และของชาติ 10. การแสวงหาและให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านทั้งในและนอกห้องเรียน
<p>ด้านบุคคล</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแสวงหาและสนับสนุนให้มีการระดมวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษา 2. ร่วมกำหนดแผนพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารและบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา 3. กำหนดจำนวนผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนักเรียน 4. ให้คำแนะนำและมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการเจรจาต่อรองและคัดเลือกเพื่อบรรจุแต่งตั้งครู ครูพิเศษ หรือบุคลากรอื่นในสถานศึกษา 5. รับทราบ เสนอแนะ ร่วมจัดหา หรือพิจารณาหาทางช่วยเหลือหรือสนับสนุนสถานศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่ต้องการ 6. ให้เสนอแนะหรือกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อการคัดเลือกหรือร่วมพิจารณาคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา 7. กำหนดครูเข้าสอนในชั้นเรียน 8. กำหนดเวลาปฏิบัติงานสอน และเวลาดนการสอนสำหรับวันและสัปดาห์ที่เปิดเรียน 9. อนุมัติระเบียบปฏิบัติของข้าราชการครู บุคลากรในสถานศึกษาและนักเรียน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขอบข่ายภารกิจ	รายการบทบาทหน้าที่
	10. การดำเนินการส่งเสริมวินัย และการรักษาวินัยของผู้บริหาร ครูและบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษา 11. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษา 12. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรในสถานศึกษา
ด้านการเงินและงบประมาณ	1. ร่วมกำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งภายนอกและในท้องถิ่น 2. การแสวงหาและร่วมระดมทรัพยากรทางการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อการจัดการศึกษา 3. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับการจัดทำแผนจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง และติดตามผล 4. จัดสรรงบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐ และงบประมาณพิเศษที่ได้รับจากภายนอกเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5. รับทราบผลการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษาและให้ข้อเสนอแนะ 6. กำกับ ดูแล และควบคุมการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษาที่ได้รับจากรัฐ 7. กำกับ ดูแล และควบคุมการใช้จ่ายของสถานศึกษาที่ได้รับจ่ายภายนอก 8. ติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและการจัดทำบัญชีของสถานศึกษา 9. ติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณทั้งงบประมาณอุดหนุนจากรัฐและงบประมาณพิเศษที่ได้จากภายนอก

จากตารางที่ 2 พบว่า บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานครอบคลุมขอบข่ายภารกิจของสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านบุคคล และด้านการเงินและงบประมาณ โดยบทบาทที่พบมากที่สุดคือ บทบาทหน้าที่ในด้านวิชาการ (20 รายการ) รองลงมาคือ บทบาทหน้าที่ในด้านการบริการทั่วไป (16 รายการ) บทบาทหน้าที่ในด้านบุคคล (12 รายการ) และบทบาทหน้าที่ในด้านการเงินและงบประมาณ (9 รายการ) ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์งานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการวิเคราะห์งานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต1 จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยแบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์งาน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 45 คน โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช 15 คน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ 15 คน และโรงเรียนโยธินบำรุง 15 คน รวมทั้งสิ้น 45 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลสามารถแสดงผลการวิเคราะห์งาน โดยจำแนกข้อมูลขั้นพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลของสถานศึกษาและจำแนกผลการวิเคราะห์งานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล (n = 45)

รายการ	จำนวน (n)	ร้อยละ (%)
1 เพศ		
1.1 ชาย	39	86.66
1.2 หญิง	6	13.36
รวม	45	100
2 อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	-	-
2.2 31-40 ปี	4	8.89
2.3 41-50 ปี	13	28.89
2.4 51-60 ปี	19	42.22
2.5 61 ปีขึ้นไป	9	20.00
รวม	45	100
3 อาชีพ		
3.1 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	29	64.44
3.2 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	11	24.44
3.3 รับจ้าง	-	-
3.4 เกษตรกรรม	-	-
รวม	45	100

จากตารางที่ 3 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์งานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 86.66) มีอายุระหว่าง 51-60 ปี (ร้อยละ 42.22) รองลงมา มีอายุระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 28.89) มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 64.44) และรองลงมาอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 24.44) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์งานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏผลดังตารางที่ 4 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปีการศึกษา 2547 (n = 45)

รายการการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
ด้านบริหารทั่วไป			
1. ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	3.33	.95	ปานกลาง
2. ร่วมกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาของสถานศึกษา	3.18	1.01	ปานกลาง
3. กำหนดแผนกลยุทธ์หรือแผนแม่บทและแผนพัฒนาสถานศึกษา	2.80	.87	ปานกลาง
4. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	3.36	1.11	ปานกลาง
5. กำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดการศึกษาตามแผนของสถานศึกษา	3.07	.91	ปานกลาง
6. ประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	2.80	1.04	ปานกลาง
7. รับทราบและเห็นชอบรายงานประจำปีของสถานศึกษา	3.38	.89	ปานกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
8. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาและบำรุงรักษาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้มีความปลอดภัยร่มรื่นน่าอยู่และเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน	3.09	1.02	ปานกลาง
9. ประสานงานกับชุมชนบุคคลหรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนให้เข้ามามีบทบาทสนับสนุนการจัดการศึกษา	3.44	1.10	ปานกลาง
10. สนับสนุนให้สถานศึกษามีบทบาทในการบริการด้านวิชาการหรือให้บริการ ด้านสถานที่แก่นักเรียนชุมชนหรือองค์กรต่างๆ และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการหรือหน่วยงานภายนอก	3.27	.99	ปานกลาง
11. เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหาร ครู-นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ	3.36	.86	ปานกลาง
12. แสวงหาความร่วมมือและตอบสนองต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองและชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ	3.20	.87	ปานกลาง
13. การดำเนินการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.02	.89	ปานกลาง
14. ส่งเสริมกิจกรรมบริการแก่นักเรียนทางด้านสังคม สันทนาการ สุขภาพอนามัย โภชนาการ กิจกรรมทางด้านสหกรณ์ และอื่น ๆ ร่วมกับชุมชน	2.98	.97	ปานกลาง
15. แต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการเพื่อการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง	2.36	1.21	ปานกลาง
รวม	3.10	.71	ปานกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
ด้านวิชาการ			
16. ส่งเสริมสนับสนุน และให้ความเห็นชอบในการกำหนดสาระของหลักสูตรแม่บท หลักสูตรรายวิชา หลักสูตรวิชาชีพและหลักสูตรวิชาชีพพิเศษที่ต้องการส่งเสริมหรือมีความจำเป็นและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	2.84	1.13	ปานกลาง
17. ให้ความเห็นชอบในหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น	3.07	1.25	ปานกลาง
18. การกำกับดูแลให้สถานศึกษาปฏิบัติหรือดำเนินตามหลักสูตรแกนกลาง	2.67	1.00	ปานกลาง
19. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียนและเป้าหมายผู้เรียนที่บรรลุเกณฑ์มาตรฐาน	2.62	1.05	ปานกลาง
20. ติดตามตรวจสอบและประเมินผลพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	2.78	1.15	ปานกลาง
21. ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้	2.80	.89	ปานกลาง
22. ส่งเสริมให้เด็กในเขตบริการ รวมทั้งเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	2.96	1.07	ปานกลาง
23. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการเรียนรู้และสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน	2.60	1.07	ปานกลาง
24. ร่วมวางแผนและจัดระบบกิจกรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.67	1.19	ปานกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
25. สนับสนุนการพัฒนาและปรับกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของเด็กและเพื่อขจัดปัญหาอุปสรรคทั้งปวง	2.76	1.07	ปานกลาง
26. ส่งเสริม สนับสนุนหรือร่วมผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	2.69	1.08	ปานกลาง
27. ร่วมเป็นผู้สอนหรือผู้ช่วยสอน	1.73	1.07	น้อย
28. ให้คำปรึกษาหรือเสนอแนะวิทยากรและเทคนิคการสอนใหม่ ๆ	2.11	1.03	น้อย
29. ส่งเสริมให้มีการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ	3.18	.91	ปานกลาง
30. แสวงหาและให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมสร้าง พัฒนาการของนักเรียนทุกด้านทั้งในและนอกห้องเรียน	3.02	.97	ปานกลาง
รวม	2.69	.84	ปานกลาง
ด้านบุคลากร			
31. แสวงหาและสนับสนุนให้มีการระดมวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการศึกษา	2.71	1.06	ปานกลาง
32. รับทราบเสนอแนะร่วมจัดหา หรือพิจารณาหาทางช่วยเหลือหรือสนับสนุนสถานศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่ต้องการ	2.98	1.22	ปานกลาง
33. ให้ข้อเสนอแนะหรือกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อการคัดเลือกหรือร่วมพิจารณาคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา	2.20	1.12	น้อย
34. อนุมัติระเบียบปฏิบัติของข้าราชการครู บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เรียน	2.00	1.07	น้อย

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
35. การดำเนินการส่งเสริมวินัยและรักษาวินัยของผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา	2.02	1.08	น้อย
36. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารครู และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา	2.20	1.18	น้อย
37. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรในสถานศึกษา	3.44	.92	ปานกลาง
รวม	2.50	.92	ปานกลาง
ด้านการเงินและงบประมาณ			
38. กำหนดแนวทางระดมทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก	2.91	1.08	ปานกลาง
39. การแสวงหาและร่วมระดมทรัพยากรทางการเงินวัสดุครุภัณฑ์และอุปกรณ์ต่างๆเพื่อการจัดการศึกษา	3.29	1.22	ปานกลาง
40. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับการจัดทำแผนจัดตั้งจัดสรรงบประมาณ	2.51	1.10	ปานกลาง
41. ติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและการจัดทำบัญชี	2.24	1.25	น้อย
42. ติดตาม ประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณอุดหนุนจากรัฐและงบประมาณพิเศษที่ได้จากภายนอก	2.20	1.14	น้อย
รวม	2.63	.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ระดับมากที่สุดถึงระดับน้อยที่สุด ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านบริหารงานทั่วไป พบว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัด

นครศรีธรรมราช มีการปฏิบัติโดยรวมด้านบริหารงานทั่วไป ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ขอยกตัวอย่าง 4 รายการ เรียงจากน้อยไปมาก ได้แก่ การประสานงานกับบุคคล ชุมชน หรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนให้เข้ามา มีบทบาทสนับสนุนการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.44$) รับทราบและเห็นชอบรายงานประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.38$) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.36$) เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหาร ครู – นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในรูปแบบต่างๆ ($\bar{X} = 3.36$) และให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.33$)

2. ด้านวิชาการ พบว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการปฏิบัติงานโดยรวมด้านบริการในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ขอยกตัวอย่าง 4 รายการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ส่งเสริมให้มีการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ ($\bar{X} = 3.18$) ให้ความเห็นชอบในหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น ($\bar{X} = 3.07$) แสวงหาและให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน ทั้งในและนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 3.02$) และส่งเสริมให้เด็กในเขตบริการรวมทั้งเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ($\bar{X} = 2.96$) ส่วนการปฏิบัติในระดับน้อย ได้แก่ ให้คำปรึกษาหรือเสนอแนะวิชาการและเทคนิคการสอนใหม่ๆ ($\bar{X} = 2.11$) และร่วมเป็นผู้สอนหรือผู้ช่วยสอน ($\bar{X} = 1.73$)

3. ด้านบุคคล พบว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการปฏิบัติงานโดยรวมในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.44$) รับทราบข้อเสนอนะร่วมจัดหาหรือพิจารณาช่องทางช่วยเหลือหรือสนับสนุนให้มีการระดมวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 2.71$) ส่วนในระดับน้อย ได้แก่ ให้ข้อเสนอแนะหรือกำหนดแนวปฏิบัติ เพื่อการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.20$) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.20$) การดำเนินงานส่งเสริมวินัยและรักษาวินัยของผู้บริหาร ครูและบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.02$) และอนุมัติระเบียบปฏิบัติของข้าราชการครู บุคลากรในสถานศึกษาและนักเรียน ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

4. ด้านการเงินและงบประมาณ พบว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการปฏิบัติงานโดยรวมในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การแสวงหาและร่วมระดมทรัพยากรทางการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.29$) กำหนดแนวทางระดมทรัพยากรต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก ($\bar{X} = 2.91$) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งอนุกรรมการเกี่ยวกับการจัดทำแผน จัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 2.51$) และในระดับน้อย ได้แก่ ติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและการจัดทำบัญชี ($\bar{X} = 2.24$) และติดตาม ประเมินผลการใช้จ่ายเงิน งบประมาณอุดหนุนจากรัฐและงบประมาณพิเศษที่ได้จากภายนอก ($\bar{X} = 2.20$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านหน้าที่ต้องรับผิดชอบอื่นๆ ที่ต้องปฏิบัติ ด้านงานที่ต้องเกี่ยวข้องซึ่งต้องปฏิบัติเป็นครั้งคราว และด้านงานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ ดังปรากฏผลดังตารางที่ 5 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ตารางแสดงผลการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 45)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1. หน้าที่ต้องรับผิดชอบอื่นๆ ที่ต้องปฏิบัติ			
1.1 สอบถามการทำงานของครู	1.93	1.10	น้อย
1.2 ให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ แก่สถานศึกษา	3.69	1.02	มาก
1.3 จัดหาเงินเพื่อสนับสนุน	3.31	1.14	ปานกลาง
1.4 จัดงานประเพณีต่างๆ	3.36	1.00	ปานกลาง
รวม	3.07	.84	ปานกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
2. งานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องปฏิบัติเป็นการชั่วคราว			
2.1 ติดตามสอดส่องพฤติกรรมของเด็กนักเรียนที่ไม่มีระเบียบวินัย	2.89	1.15	ปานกลาง
2.2 รับฟังปัญหาจากผู้ปกครองของนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อนำไปแก้ปัญหาร่วมกับครูผู้สอน	3.22	1.02	ปานกลาง
รวม	3.05	.97	ปานกลาง
3. งานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ			
3.1 การเข้าร่วมประชุมตามหนังสือของส่วนราชการที่แจ้งมา	3.62	1.17	มาก
3.2 จัดหารายได้เพื่อนำมาพัฒนาการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น	3.18	1.35	ปานกลาง
รวม	3.40	1.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า การปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในระดับมาก เรื่องให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ แก่สถานศึกษา ($\bar{X} = 3.69$) ในระดับปานกลาง เรื่องจากงานประเพณีต่างๆ ($\bar{X} = 3.36$) เรื่องจัดหาเงินเพื่อสนับสนุนด้านจริยธรรม ($\bar{X} = 3.31$) และในระดับน้อย เรื่องการตรวจสอบการทำงานของครู ($\bar{X} = 1.93$) ในเรื่องที่ต้องเกี่ยวข้องซึ่งต้องปฏิบัติเป็นการชั่วคราว มีระดับการปฏิบัติโดยรวม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง การรับฟังปัญหาจากผู้ปกครองของนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อนำไปแก้ปัญหาร่วมกับครูผู้สอน ($\bar{X} = 3.22$) และติดตาม สอดส่องพฤติกรรมของเด็กนักเรียนที่ไม่มีระเบียบวินัย ($\bar{X} = 2.89$) ส่วนงานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมาก เรื่องการเข้าร่วมประชุมตามหนังสือของส่วนราชการที่แจ้งมา ($\bar{X} = 3.62$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์งาน

ลักษณะการควบคุมบังคับบัญชาและลักษณะวิธีการปฏิบัติงานสิ่งทีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานวัสดุ อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานและการติดต่อประสานงาน การบันทึก และการรายงาน การตรวจสอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิเคราะห์งาน ลักษณะการควบคุมบังคับบัญชาและลักษณะวิธีการปฏิบัติงานสิ่งทีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานวัสดุ อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานและการติดต่อประสานงาน การบันทึก และการรายงาน การตรวจสอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังปรากฏผลดังตารางที่ 6-9

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์งานลักษณะการควบคุมบังคับบัญชาและลักษณะวิธีการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 45)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1. มีอำนาจในการมอบหมายงานและประสานงานกับผู้บริหาร	2.67	1.04	ปานกลาง
2. ลักษณะวิธีการปฏิบัติงาน			
2.1 ใช้การประชุมเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน	3.04	1.02	ปานกลาง
2.2 ใช้วิธีการอภิปรายและการระดมความคิดเห็น	3.18	.89	ปานกลาง
2.3 ใช้วิธีการร่วมพิจารณาเรื่องต่างๆ มากกว่าลงมือปฏิบัติจริง	3.02	.92	ปานกลาง
รวม	2.97	.83	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการวิเคราะห์งานลักษณะการควบคุมบังคับบัญชาและวิธีการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับได้ดังนี้ ใช้วิธีการอภิปรายและระดมความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.18$) ใช้การประชุมเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.04$) ใช้วิธีการร่วมพิจารณาเรื่องต่างๆ มากกว่าลงมือปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.02$) และมีอำนาจในการมอบหมายและประสานงานกับผู้บริหาร ($\bar{X} = 2.67$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์งาน สิ่งที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน (n = 45)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	3.56	1.06	มาก
2. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาแห่งชาติ	3.44	.97	ปานกลาง
3. แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.44	1.03	ปานกลาง
4. มติที่ประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.36	1.13	ปานกลาง
5. หนังสือสั่งการจากหน่วยงานต้นสังกัด	3.27	1.12	ปานกลาง
รวม	3.41	.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการวิเคราะห์งาน สิ่งที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ยกเว้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์งาน วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 45)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1. วาระการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.40	.89	ปานกลาง
2. บันทึกการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.15	.89	ปานกลาง
3. ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	3.38	.89	ปานกลาง
4. เครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์	3.31	1.12	ปานกลาง
5. เครื่องเขียน และวัสดุสำนักงาน	3.22	.90	ปานกลาง
6. เครื่องคิดคำนวณ	3.04	1.09	ปานกลาง
7. เครื่องคอมพิวเตอร์	2.96	1.28	ปานกลาง
รวม	3.26	1.04	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลการวิเคราะห์งาน วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การปฏิบัติในระดับปานกลาง เรื่องการบันทึกการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.15$) ส่วนข้ออื่นๆ มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง เรียงลำดับได้ดังนี้ วาระการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.40$) ใช้ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.38$) ใช้เครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.31$) ใช้เครื่องเขียนและวัสดุสำนักงาน ($\bar{X} = 3.22$) ใช้เครื่องคิดคำนวณ ($\bar{X} = 3.04$) และใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 2.96$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์งานด้านการติดต่อ ประสานงาน การบันทึกและรายงานการ ตรวจสอบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 45)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1. การติดต่อประสานงานกับบุคคลและหน่วยงาน	3.17	1.06	มาก
2. การบันทึกและรายงานผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน	3.38	.94	ปานกลาง
3. การอาศัยหรือใช้ข้อมูลจากรายงาน	3.42	.84	ปานกลาง
4. การตรวจงานของคณะกรรมการสถานศึกษา	3.02	.99	ปานกลาง
5. ผู้ตรวจสอบงานของคณะกรรมการสถานศึกษา	2.84	1.21	ปานกลาง
รวม	3.27	.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการวิเคราะห์งานด้านการติดต่อ ประสานงาน การบันทึกและการรายงาน การตรวจสอบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การปฏิบัติงานในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับได้ดังนี้ เรื่องการติดต่อประสานงานกับบุคคลและหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.17$) การอาศัยหรือใช้ข้อมูลจากรายงาน ($\bar{X} = 3.42$) การบันทึกและรายงานผลสำเร็จ ($\bar{X} = 3.38$) การตรวจสอบงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.02$) และเป็นผู้ตรวจสอบงานคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.84$)

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์คุณสมบัติขั้นพื้นฐานของผู้ที่จะเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 45)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้ขั้นพื้นฐานของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการสถานศึกษา		
1.1 ประถมศึกษา	-	-
1.2 มัธยมศึกษา	-	-
1.3 อนุปริญญา	3	6.67
1.4 ปริญญาตรี	37	82.22
1.5 สูงกว่าปริญญาตรี	5	11.11
1.6 อื่นๆ	-	-

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
2.1 ไม่จำเป็น	-	-
2.2 จำเป็น	45	100
3. การได้รับการฝึกอบรม		
3.1 ไม่จำเป็น	-	-
3.2 จำเป็น	45	100
4. ทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน		
4.1 ทักษะในการทำงานเป็นทีม	40	88.88
4.2 ทักษะในการสื่อความหมาย	20	44.44
4.3 ทักษะการตัดสินใจ	25	55.55
4.4 ทักษะการกำหนดนโยบายและการวางแผน	28	62.22
4.5 ทักษะการประชุม	19	42.22
4.6 ทักษะการอภิปรายและระดมความคิดเห็น	38	84.44
4.7 ทักษะการแปลความหมายข้อมูล	15	33.33
4.8 ทักษะการประเมินผล	14	31.11
4.9 ทักษะการบันทึกและรายงาน	16	35.55
4.10 ทักษะการติดต่อประสานงาน	28	62.22

จากตารางที่ 10 พบว่า บุคคลที่จะเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีความรู้ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 82.22 รองลงมาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 11.11 และระดับอนุปริญญา ร้อยละ 6.67 เห็นว่าควรมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 100 ควรได้รับการฝึกอบรม ร้อยละ 100 และควรมีลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานดังนี้ ทักษะในการทำงานเป็นทีม ร้อยละ 88.88 ทักษะการอภิปรายและระดมความคิดเห็น ร้อยละ 84.44 ทักษะการกำหนดนโยบายและการวางแผน ร้อยละ 62.22 ทักษะการติดต่อประสานงาน ร้อยละ 62.22 ทักษะการตัดสินใจ ร้อยละ 55.55 ทักษะในการสื่อความหมาย ร้อยละ 44.44 ทักษะการประชุม ร้อยละ 42.22 ทักษะการบันทึกและรายงาน ร้อยละ 35.55 ทักษะการแปลความหมายข้อมูล ร้อยละ 33.33 ทักษะการประเมิน ร้อยละ 31.11 ตามลำดับ

จากตารางผลการวิเคราะห์งานของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถนำเสนอในรูปแบบคำพรรณนางาน (Job Description) ได้ดังนี้

ชื่อตำแหน่ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานในฐานะคณะกรรมการที่ปรึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานว่ามีหน้าที่ในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษา กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่กระทรวง กรมหรือหน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ส่งเสริมสนับสนุน มีส่วนร่วม และเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหาร และจัดการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โครงการนอกหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียน การดำเนินงานด้านบุคลากรของสถานศึกษา การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และการบริการนักเรียน แสวงหาและระดมทรัพยากรทางการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อการจัดการศึกษา รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลหลักสูตรการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียน การปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาการดำเนินงาน ด้านการเงิน และงบประมาณของสถานศึกษา ตลอดจนประเมินผล และรายงานผลการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา

เงื่อนไขในการปฏิบัติงาน

1. ใช้การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเครื่องมือเพื่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบ
2. ดำเนินการมอบหมายงานและประสานงานกับบุคคล หรือองค์กรต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ
3. กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป
2. ผ่านการฝึกอบรมในเรื่อง ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา

3. ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อสถานศึกษา อำนวยหน้าที่ และ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิชาการ และกระบวนการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. มีความเสียสละ เห็นคุณค่า และอุทิศตนเพื่อการศึกษา

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

1. มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั่วไป
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความสำคัญและบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ ของ
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน ได้แก่ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะ การอภิปรายและระดมความคิดเห็น ทักษะการกำหนดนโยบายและการวางแผน ทักษะ การตัดสินใจ ทักษะการติดต่อประสานงาน ทักษะการประชุม และทักษะการบันทึกและรายงาน

คำพรรณนางานลักษณะงาน

จากผลการสัมมนาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปลักษณะงานที่เป็น สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

การบริหารงานทั่วไป

1. ครู, ผู้ปกครอง ซึ่งดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง
2. บุคคลซึ่งมาดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณสมบัติไม่ตรงกับที่ได้กำหนดไว้
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีเวลาสำหรับการเข้าร่วม ประชุม เพราะไม่ว่าง มีภารกิจส่วนตัวที่มากมายอยู่แล้ว
5. โรงเรียนตระหนักในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานน้อยไป เมื่อ กำหนดทิศทางวางแผนในการบริหารสถานศึกษา
6. ผู้บริหารยึดแนวปฏิบัติตามแบบเท่าที่ได้ปฏิบัติกันมา โดยไม่สร้างความเข้าใจใหม่ ตามบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนที่ทำการบริหารจัดการร่วมกับชุมชน เพื่อพัฒนาการศึกษา
7. โรงเรียนให้ความสำคัญต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานน้อยจนเกินไป ไม่ค่อย จัดประชุม
8. ผู้อำนวยการ เขตพื้นที่การศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. จัดการอบรม ประชุมและสัมมนา เพื่อสร้างความเข้าใจแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรมีการจัดตั้งชมรมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ในบางครั้งการติดตามประสานงานระหว่างคณะกรรมการกับโรงเรียนยังไม่ดีเท่าที่ควร
4. การสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนดไว้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
5. โรงเรียนควรเข้าร่วมประชุม เพื่อกำหนดนโยบายและวางแผนงานต่างๆ ของโรงเรียน ไม่ใช่ให้เข้ารับทราบแล้วขออนุมัติ
6. ควรวางแผนเรื่องเวลาในการจัดประชุมอย่างน้อย ภาคเรียนละ 2 ครั้ง หรือเดือนละ 1 ครั้ง

ด้านวิชาการ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่ได้ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ในเรื่องการวัดและประเมินผล ควรอนุมัติเป็นหลักการจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น นักเรียนมีผลการเรียนต่ำกว่า 1 สามารถให้เรียนซ้ำชั้น หากคณะกรรมการเห็นชอบ ก็ให้ดำเนินการได้ตามระเบียบ
2. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
3. โรงเรียนที่เรียนหลักสูตรใหม่ครบ 3 ปี หรือจบชั้นสูงสุดของสถาบันการศึกษานั้นๆ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องลงนามในประกาศนียบัตร อนุมัติให้จบหลักสูตรด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่ได้ถูกกำหนดไว้แล้วตามระเบียบ

ด้านบุคคล

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีบทบาทในโรงเรียนให้มากขึ้นกว่านี้ และควรเป็นบุคคลในโรงเรียนควรรู้จัก และมีการประชาสัมพันธ์ตัวบุคคลให้สังคมได้ทราบ
2. การคัดสรรตัวบุคคล บางครั้งขาดผู้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ด้านการบริหารการศึกษา
3. ขาดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู / นักเรียน / กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. การแสวงหาบุคคลยังไม่มีการรอบที่ชัดเจน ส่วนใหญ่ได้มาจากการเชื้อเชิญหรือขอร้อง

ข้อเสนอแนะ

1. จัดทำทำเนียบบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ให้เป็นที่รู้จักกันอย่างทั่วถึง
2. ต้องมีมาตรการในการคัดสรรบุคลากร เพื่อมาทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ในอนาคตการสรรหาต้องมีการเลือกตั้ง ตัวแทนชุมชน องค์กรต่าง ๆ ต้องมีการสมัครแล้วมาคัดเลือกกันต่อไป

ด้านการเงินและงบประมาณ

1. ขาดงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่จะจัดเพื่อให้ความรู้แก่นักเรียน
2. มีปัญหาเรื่องการอนุมัติเบิกจ่ายเงิน

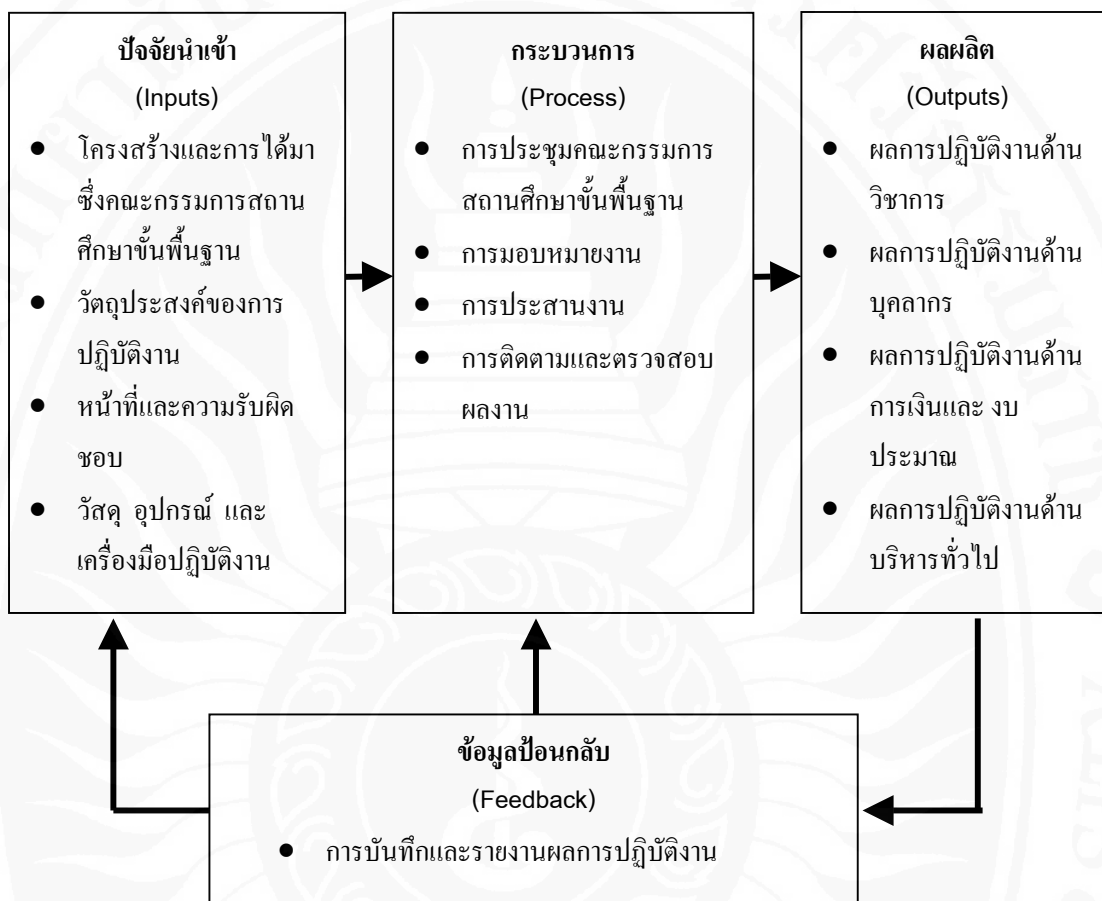
ข้อเสนอแนะ

1. ในการประชุมเพื่อระดมทรัพยากรจากชุมชน ผู้ปกครอง โดยขออนุมัติเป็นหลักการจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ดำเนินการได้ เช่น การขอบริจาค การจัดกิจกรรมเพื่อหาทุนทรัพย์
2. ให้โรงเรียนขออนุมัติเป็นหลักการไว้ เรื่องการจ่ายเงิน การได้รับอนุมัติจากประธานและคณะกรรมการสถานศึกษาแล้ว

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน

การนำเสนอผลการสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงผลการสังเคราะห์ระบบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากแผนภูมิที่ 1 พบว่า ระบบการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ส่วน คือ

1. ปัจจัยหรือทรัพยากรการดำเนินงาน (Inputs) ได้แก่ โครงสร้างและการได้มาซึ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ความรู้และความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน ความรู้และความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา และวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน
2. กระบวนการปฏิบัติงาน (Process) ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การมอบหมายงาน การประสานงาน และการติดตามและการตรวจสอบงาน
3. ผลผลิตหรือผลการดำเนินงาน (Outputs) ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ผลการปฏิบัติงานด้านบุคคล ผลการปฏิบัติงานด้านการเงินและงบประมาณ และผลการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไป
4. ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ได้แก่ การบันทึกและรายงานผลการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 ผลการออกแบบรูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน

จากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้สามารถนำความรู้ขั้นพื้นฐานในการออกแบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Outputs) ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยที่สำคัญคือ

1.1 วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน

1.2 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การปฏิบัติงานประกอบด้วย

1.2.1 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การปฏิบัติงาน 4 ด้านคือ ด้านปัจจัยหรือทรัพยากรดำเนินงาน ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ด้านผลผลิตหรือผลการดำเนินงาน และด้านข้อมูลป้อนกลับ

1.2.2 เกณฑ์การปฏิบัติงานรายตัวบ่งชี้ในภาพรวม

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการปฏิบัติงาน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผลการวิเคราะห์งาน ได้แก่ ลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา สิ่งทีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานหรือวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในด้านการติดต่อ ประสานงาน การบันทึกและการรายงานผลการตรวจสอบงานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. กระบวนการ (Process) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ ดังนี้

2.1 การวางแผนปฏิบัติงาน ประกอบด้วยขั้นตอนย่อยที่สำคัญ 3 ตอน คือ

2.1.1 การวางแผนกำหนดระยะเวลาการประเมิน

2.1.2 การวางแผน ขั้นตอน และกิจกรรมการปฏิบัติงาน ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนเตรียมการปฏิบัติงาน ขั้นตอนดำเนินการปฏิบัติงาน ขั้นสรุปและรายงานผลการปฏิบัติงาน

2.1.3 การวางแผนจัดทำตารางการปฏิบัติงาน

2.2 เลือกและพัฒนาเครื่องมือการปฏิบัติงาน ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน

2.3 คัดเลือกและฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงาน

2.4 เก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงาน

2.5 วิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติงาน

3. ผลผลิต (Outputs) ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อยที่สำคัญคือ บันทึกสรุปผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช

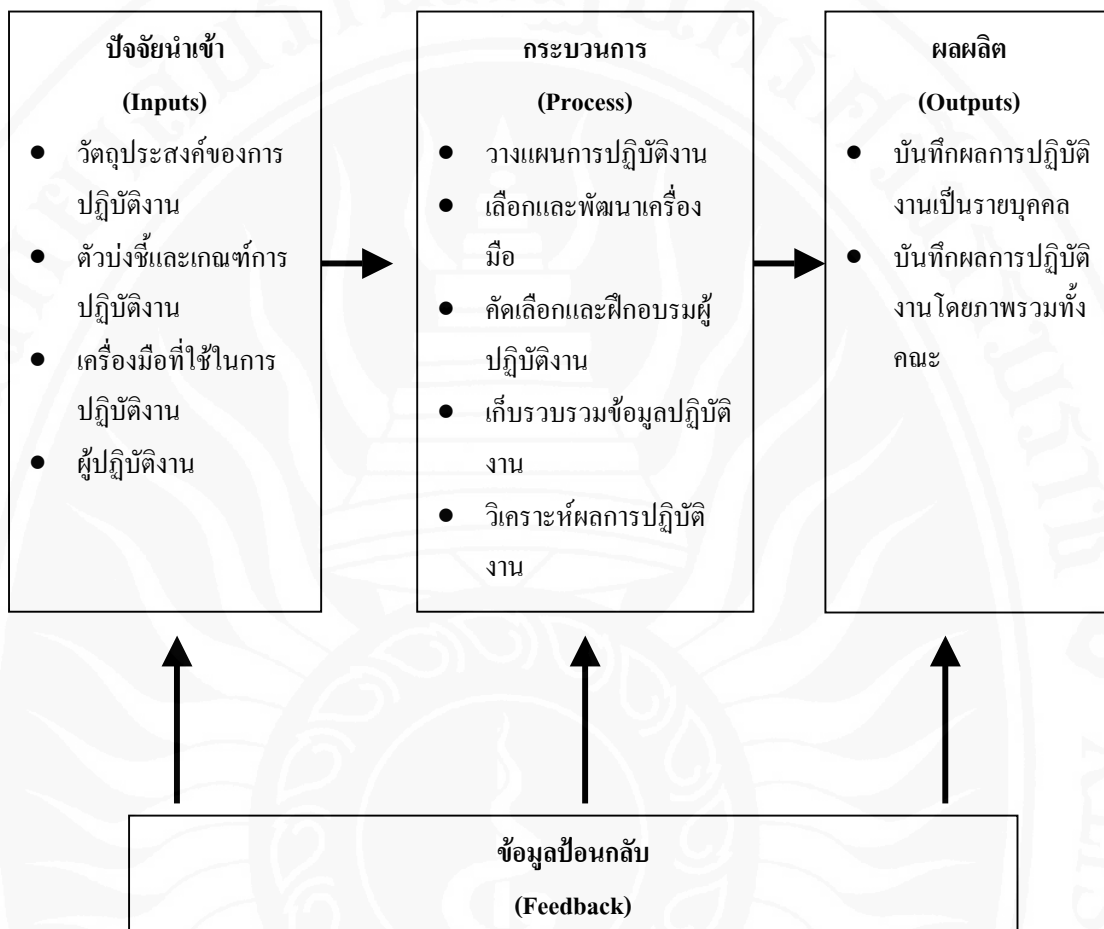
4. ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 2 ประการคือ

4.1 การรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นข้อมูลป้อนกลับไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช

4.2 รายงานผลการปฏิบัติงานเป็นข้อมูลป้อนกลับไปยังสำนักงานเขตพื้นที่เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการออกแบบขององค์ประกอบของระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่กล่าวมาแล้วสามารถนำเสนอรูปแบบแผนภูมิได้ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 (ร่าง) แสดงระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากแผนภูมิที่ 2 พบว่า ระบบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 4 ส่วนคือ

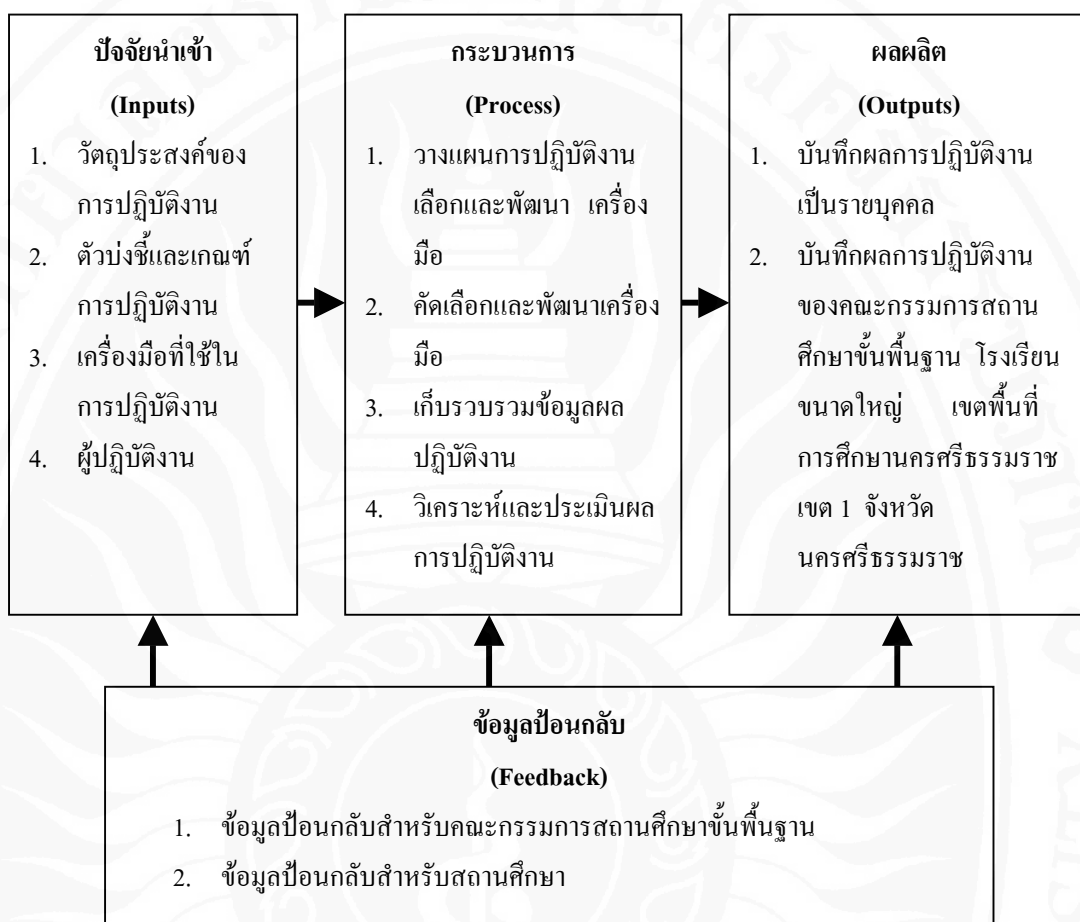
1. ปัจจัยหรือทรัพยากรการดำเนินงาน (Inputs) ได้แก่ โครงสร้างและการได้มาซึ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ความรู้และความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน ความรู้และความเข้าใจในหน้าที่ และความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน
2. กระบวนการปฏิบัติงาน (Process) ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การมอบหมายงาน การประสานงาน และการติดต่อ และการตรวจสอบงาน
3. ผลผลิตหรือผลการดำเนินงาน (Outputs) ได้แก่ การปฏิบัติงานด้านวิชาการ ผลการปฏิบัติงานด้านบุคคล ผลการปฏิบัติการด้านการเงินและงบประมาณ และผลการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไป
4. ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ได้แก่ การบันทึก และรายงานผลการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 4 ผลการตรวจสอบ (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา

ผลการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้รับการออกแบบไว้ในขั้นตอนที่ 3 ของการวิจัยครั้งนี้ ผลการตรวจสอบ (ร่าง)ระบบ โดยการจัดการประชุมสัมมนา ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ 12 พฤษภาคม 2548 ณ โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน 11 คน ดังรายชื่อดังต่อไปนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา	ประธานคณะกรรมการวิทยานิพนธ์
2. นายเสถียร สุคนธ์	จากโรงเรียนโยธินบำรุง
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทองชัย	จากโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
4. นายแฆ นนทแก้ว	จากโรงเรียนเบญจมราชูทิศ
5. นางอรุณ นนทแก้ว	จากโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
6. นายสมพร รุจิวิชัยกุล	จากโรงเรียนเบญจมราชูทิศ
7. นายโพยม เกษรสิทธิ์	จากโรงเรียนโยธินบำรุง
8. นายณรงค์ จันทร์ธวงศ์	จากโรงเรียนโยธินบำรุง
9. นายเอนก บุญสัมพันธ์กิจ	จากโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
10. นายภาวินทร์ ณ พัทลุง	จากโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
11. นายปราโมทย์ ช่วยพัฒน	จากโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช

แผนภูมิที่ 3 (ร่าง) แสดงระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากแผนภูมิที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ตอนที่ 1 ผลการตรวจสอบ(ร่าง) รูปแบบการพัฒนา ระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการจัดประชุมสัมมนา

จากการตรวจสอบ(ร่าง) รูปแบบพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 ท่าน จากจำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนโยธินบำรุง จำนวน 3 ท่าน โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช จำนวน 5 ท่าน และโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จำนวน 3 ท่าน รวมทั้งสิ้นจำนวน 11 ท่าน เมื่อพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงาน หรือนำไปใช้จริง สามารถนำเสนอผลสรุปที่ได้จากการจัดประชุมสัมมนา ได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน ผลการประชุมสัมมนา สรุปได้ว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสมดีแล้ว เพราะจะช่วยให้คณะกรรมการได้มีเป้าหมาย ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง สามารถปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของชาติต่อไป ผู้เข้าร่วมสัมมนาบางส่วนว่า

ขอให้คณะกรรมการช่วยกันกรองและหาวิธีการที่จะทำให้ไปสู่เป้าหมาย รูปแบบ ที่ สมบูรณ์ขอความอนุเคราะห์ คณะกรรมการช่วยวิเคราะห์เพิ่มเติม ว่าในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน มีปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง และจะอย่างไรให้มีศักยภาพยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นรูปแบบพัฒนาสถานศึกษาได้ ให้มีการจัดตั้งชมรมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การปฏิบัติงาน ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาส่วนใหญ่เห็นว่าการกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการบริการทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร และด้านการเงิน และงบประมาณ โดยจำแนกเป็น 4 ด้านคือ ปัจเจกหรือทรัพยากรดำเนินงาน กระบวนการปฏิบัติงาน ผลผลิตหรือผลการดำเนินงาน และด้านข้อมูลป้อนกลับมีความเหมาะสมในระดับ ปานกลาง ทั้งยังมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของคน

2.2 ที่มาของกรรมการสถานศึกษา เชื่อว่ายังไม่ได้เป็นไปตามข้อกำหนด โรงเรียน ได้ใช้วิธีการคัดเลือกตัวบุคคลเอง กลั่นกรองหาคนพอที่จะรู้ เข้าใจบทบาท น่าจะมีการให้ความสำคัญของการสรรหา ต้องมีการเลือกตั้งตัวแทนชุมชน องค์กรต่างๆ ต้องสมัครแล้วมาเลือกกัน

2.3 โรงเรียนยังเน้นการใช้กรรมการสถานศึกษาน้อยมาก มีการประชุมกันน้อยมาก ประชุมกันแล้วก็ไม่ได้ทำอะไรเท่าที่ควร

3. เครื่องมือและเอกสารประกอบการปฏิบัติงาน ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาส่วนใหญ่ เนื้อหาสาระและรูปแบบของเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานนั้นยังไม่มีความเรียบร้อยและชัดเจนเท่าที่ควร มีการชี้แจงให้ทราบเท่านั้น การกำหนดบทบาทหน้าที่ซึ่งขาดความชัดเจน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มติ ที่ประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หนังสือสั่งการจากหน่วยงานต้นสังกัด ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ เครื่องแผ่นและวัสดุสำนักงาน เครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคิดคำนวณ ซึ่งมีระดับการใช้เครื่องมือและเอกสารประกอบการปฏิบัติในระดับปานกลาง

4. ผู้ปฏิบัติงาน ที่ประชุมสัมมนาลงความเห็นดังนี้

4.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขาดความรู้และประสบการณ์ในการบริหารการศึกษา

4.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีเวลา

ในส่วนของคุณมิตที่ได้จากการวิเคราะห์ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การแสวงหาและสนับสนุนให้มีการระดมวิทยากรภายนอกเพื่อการศึกษา ช่วยเหลือหรือสนับสนุนสถานศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่ต้องการ กำหนดแนวทางเพื่อร่วมคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา อนุมัติระเบียบของข้าราชการครู บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เรียน ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษา ซึ่งมีการปฏิบัติโดยรวมในระดับปานกลาง

5. การวางแผนการปฏิบัติงาน

5.1 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ยังขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน มีแต่เรื่องที่เสนอเพื่อขออนุมัติเป็นส่วนใหญ่

5.2 โรงเรียนยังเน้นการใช้กรรมการสถานศึกษาน้อยมาก มีการประชุมกันน้อยมาก ประชุมแล้วไม่ค่อยได้ทำงานกันเท่าใดนัก

5.3 ที่ประชุมเห็นด้วยกับการวางแผนการปฏิบัติงาน คือการวางแผนกำหนดช่วงเวลาปฏิบัติงาน การวางแผนกำหนดขั้นตอนและกิจกรรมการปฏิบัติงานและขึ้นสรุปและรายงานผล

5.4 จัดประชุมให้บ่อยครั้งขึ้น อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

5.5 ให้มีส่วนร่วมในการวางแผนให้มากขึ้นกว่านี้

ในส่วนของคุณมิตที่ได้จากการวิเคราะห์ ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ ร่วมกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา กำหนดแผนยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทและแผนพัฒนาสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาตามความก้าวหน้าการจัดการศึกษาตามแผนของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบพัฒนาอาคารสถานที่ ประสานงานกับชุมชน แสวงหาความร่วมมือต่อการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน โดยรวมในระดับปานกลาง

6. การเลือกและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ระเบียบกระทรวงว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษา ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มติที่ประชุม หนังสือสั่งการ วาระการประชุม บันทึกการประชุม ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการศึกษา เครื่องมืออื่นๆ ซึ่งใช้ในระดับปานกลาง

7. เก็บรวบรวมผลการปฏิบัติงาน ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาทุกคนเห็นด้วยกับองค์ประกอบย่อยของระบบ ทั้งในด้านแหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และในส่วนของ การวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การติดต่อประสานงานกับบุคคลและหน่วยงาน การบันทึกและรายงาน

ผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน การใช้ข้อมูลจากรายงาน การตรวจงานของคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ตรวจสอบงานของคณะกรรมการสถานศึกษา มีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

8. วิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาทุกคนเห็นด้วยกับวิธีการ รวมทั้งกระบวนการในการวิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กำหนดไว้ในระบบนี้

9. บันทึกผลการปฏิบัติงาน ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาส่วนใหญ่เห็นด้วยในการบันทึกสรุปผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติจากการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับปานกลาง

10. ข้อมูลป้อนกลับ ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการรายงานผลการปฏิบัติงาน เป็นข้อมูลป้อนกลับไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและโรงเรียน เพราะสามารถใช้ผลการประเมินที่ได้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโอกาสต่อไป และได้เสนอแนะในส่วนของประเด็นปัญหาและแนวทางการปรับปรุงไว้ด้วย

ตอนที่ 5 ผลการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน

จากการจัดประชุมสัมมนาดังที่กล่าวมาแล้วในตอนต้นที่ 4 สามารถนำมาใช้ปรับปรุง(ร่าง)รูปแบบการพัฒนาระบบของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. ด้านปัจจัยนำเข้าของระบบการปฏิบัติงาน (Input) ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุง ดังนี้

1.1 ปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เพื่อการติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 ปรับปรุงภาษาและถ้อยคำที่ใช้ในตัวบ่งชี้ ด้านผลผลิตหรือการปฏิบัติงาน ด้านงานวิชาการ ด้านการบริหารให้มีความชัดเจน ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

1.3 เพิ่มเติมเอกสารการปฏิบัติงาน ในองค์ประกอบของระบบด้านปัจจัยกับเครื่องมือการปฏิบัติงาน ปรับปรุงถ้อยคำและภาษาที่ใช้ในการปฏิบัติงานเอกสารประกอบ การปฏิบัติงาน ให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1.4 แยกประเด็นผู้ปฏิบัติงานและบทบาทหน้าที่ แล้วนำมาเป็นองค์ประกอบย่อยในด้านปัจจัยนำเข้า ทั้งนี้เพื่อให้การนำไปปฏิบัติจริง มีความถูกต้องและเป็นไปได้ง่ายที่สุด

2. ด้านกระบวนการของระบบ (Process) ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุง ดังนี้

2.1 ปรับปรุงองค์ประกอบย่อยจากประเด็นการเลือกและการสร้างเครื่องมือ ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการนำไปใช้จริง

2.2 นำองค์ประกอบย่อยในประเด็น การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงาน วิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงาน ในด้านองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้าที่เกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงาน

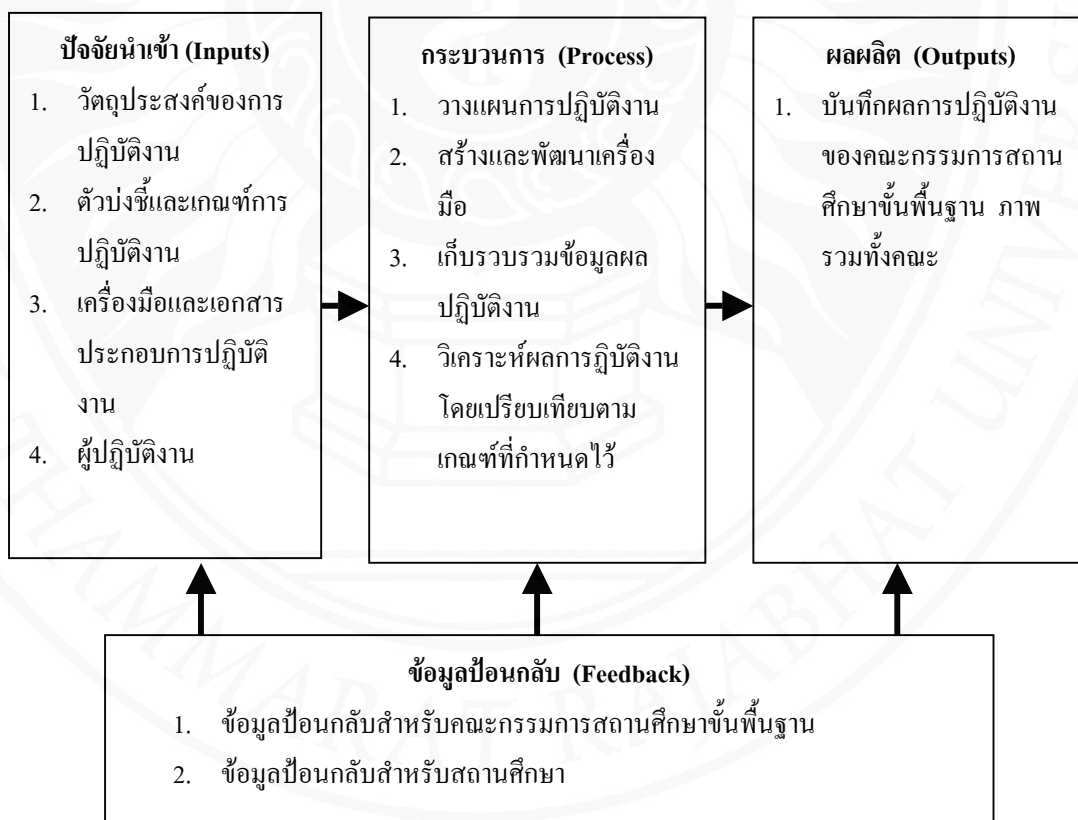
3. ด้านผลผลิตของระบบ (Outputs)

ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระบบ โดยตัดองค์ประกอบย่อยบันทึกสรุปผลการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคลออกไป คงเหลือไว้แต่องค์ประกอบบันทึกสรุปผลการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมทั้งคณะ

จากการปรับปรุงระบบทั้ง 3 ด้านดังกล่าว ผู้วิจัยขอนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 4 แสดงระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากแผนภูมิที่ 4 สามารถอธิบายรายละเอียดของรูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช ในแต่ละองค์ประกอบย่อย โดยสรุปดังนี้

1. โครงสร้างของรูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับการพัฒนา ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักที่สำคัญคือ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Outputs) ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)

2. องค์ประกอบของระบบด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ประกอบด้วย

2.1 วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงาน และปรับปรุงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การปฏิบัติงาน เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา

2.3 เครื่องมือและเอกสารประกอบการปฏิบัติงาน

2.4 ผู้ปฏิบัติงาน คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช โรงเรียนโยธินบำรุงและโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จำนวนทั้งสิ้น 45 คน

3. องค์ประกอบด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ประการคือ

3.1 การวางแผนผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ 3 ขั้นตอนคือการกำหนดช่วงระยะเวลาในการปฏิบัติงาน การวางแผนกำหนดขั้นตอนและกิจกรรม การประเมินแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ 1) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การระบุผลการปฏิบัติงาน การกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การปฏิบัติงาน การระบุเครื่องมือในการปฏิบัติงาน 2) ขั้นตอนดำเนินการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูล การวางแผนวิเคราะห์ข้อมูล 3) ขั้นสรุปและรายงานผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การวางแผนสรุปการปฏิบัติงาน การวางแผนรายงานการปฏิบัติผลงาน และการจัดทำตารางเอกสารปฏิบัติงาน

3.2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือการปฏิบัติงาน โดยยึดหลัก 5 ประการ คือ ความตรง ความสอดคล้อง ความเป็นปรนัย ความง่าย และความสะดวกต่อการนำไปใช้ และความประหยัด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณค่าทางสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ผลรวม (Sum) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

4. องค์ประกอบของระบบด้านการผลิต (Outputs) คือ บันทึกสรุปผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. องค์ประกอบของระบบด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ประกอบด้วยข้อมูลป้อนกลับ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และข้อมูลป้อนกลับสำหรับโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา

